

De sage van de rattenvanger

In 1284 dook in Hameln een zonderlinge man op. Hij droeg een veelkleurige, bonte jas en beweerde rattenvanger te zijn. Hij beloofde tegen betaling van een bepaalde geldsom de stad te zullen bevrijden van alle muizen en ratten. De burgers zegden hem deze beloning toe. De rattenvanger haalde een fluit boven en begon te spelen. Algauw kwamen de ratten en muizen uit de huizen te voorschijn gekropen en ze begonnen zich rondom de rattenvanger te verzamelen. Toen hij van oordeel was dat er geen meer waren achter-gebleven, ging hij de stad uit en trok hij naar de Weser. De hele troep volgde hem, stortte in het water en verdronk. Toen de burgers echter zagen dat ze van hun plaag bevrijd waren, kregen ze spijt over het beloofde loon en weigerden ze de man te betalen, zodat deze verbitterd wegging.

Maar op 26 juni keerde hij terug in de gedaante van een jager; zijn gelaatsuitdrukking was beangstigend en hij droeg een rode, vreemde hoed op het hoofd. Terwijl iedereen zich in de kerk bevond, liet hij zijn fluit opnieuw in de straten weerklinken. En deze keer waren het geen ratten en muizen die in groten getale kwamen aangestormd, maar kleine kinderen, jongens en meisjes van vier jaar oud. Terwijl hij zonder ophouden verder speelde, leidde hij de kinderen via de stadspoort weg naar een berg, waarin zij samen met de rattenvanger verdwenen.

Slechts twee kinderen keerden terug, omdat ze te laat waren geweest. Het ene was echter blind, zodat het de plaats waar de kinderen waren verdwenen niet kon tonen; het andere was stom, zodat het niet kon vertellen wat er was gebeurd. Een knaapje had rechtsomkeer gemaakt om zijn jasje te halen en was zo aan het ongeluk ontsnapt. Sommigen beweerden dat de kinderen in een grot waren gebracht en er in Siebenbürgen weer waren uitgekomen. In totaal zijn 130 kinderen verloren.

(Naar de gebroeders Grimm, "Duitse sagen")

4

Historische achtergronden van de sage

De rattenvanger van Hameln is de bekendste Duitse sagefiguur ter wereld. De sage werd in ongeveer 30 talen vertaald en behoort in veel landen tot het standaardprogramma binnen het schoolonderwijs. Een precieze verklaring ervan was tot vandaag nog niet mogelijk. De versie met de hoogste waarschijnlijkheidsgraad is de kolonisatie van het Ostland (Silezië, Moravië, Pommeren, Pruisen). Hierbij zouden nogal wat burgers van Hameln door een edelman zijn aangeworven om naar deze gebieden te trekken. Vooral de graaf van Schaumburg, die naar het gebied van Olmütz (het huidige Tsjechië) trok, wordt in dit verband vaak genoemd. Men gaat ervan uit dat de inwoners van een stad in die tijd dikwijls de "kinderen van de stad" werden genoemd. De verbinding met de "rattenvanger" zou dan te maken hebben met de talrijke rattenplagen die er toen waren en die door rattenvangers te lijf werden gegaan, zij het met iets realistischere methoden dan die van de sage. Beide gebeurtenissen zouden later in de overlevering met elkaar zijn vermengd.

Meer over de sage van de rattenvanger komt u natuurlijk te weten in het museum van Hameln, Osterstraße 8 en 9.

5